

PRESSMEDDELANDE

26 april 2018

Landets ledande lokalpolitiker:

De idéburna ska stå för en femtedel av välfärden

Det är den idéburna sektorn som ska växa – på bekostnad av kommunernas och landstingens egen verksamhet. Det anser Sveriges ledande lokalpolitiker som vill att de idéburna välfärdsaktörerna ska tiofaldiga sin andel av välfärden, enligt en undersökning som Famna, riksorganisationen för idéburen vård och social omsorg, låtit göra.

- Det innebär ett helt enormt stöd för de idéburna aktörerna från dem som faktiskt bestämmer hur välfärden ska fungera. Men det räcker inte med ord, vi vill också se att landets lokalpolitiker på allvar släpper fram de idéburna verksamheterna, säger Ulrika Stuart Hamilton, generalsekreterare för Famna.

Idag står de idéburna aktörerna, bland annat stadsmissionerna, Röda Korset och Ersta diakoni, bara för ett par procent av all verksamhet i välfärden. Men de tunga lokalpolitikerna vill att de idéburnas andel ska öka kraftigt de kommande tio åren.

Famna har frågat alla Sveriges kommunal- och landstingsråd plus samtliga ordföranden i de kommunala nämnder som hanterar just dessa frågor. Totalt är det 347 lokalpolitiker från 17 landsting/regioner och 189 kommuner som har svarat på frågorna.

Undersökningen visar ett mycket stort stöd för de idéburna aktörerna, tvärs över partigränserna. Genomsnittet bland företrädare för det röd/gröna blocket landar på att de idéburna borde stå för 18 procent av välfärden medan allianspolitikerna i genomsnitt anger 20 procent som en rimlig nivå på tio års sikt. Genomsnittet för samtliga svarande hamnar på 19 procent, alltså nästan tio gånger dagens nivå.

Det främsta argumentet för att de idéburna borde växa så kraftigt är att de utgör ett viktigt komplement till de privata och offentliga utförarna, enligt politikerna i undersökningen. Andra argument är att de idéburna är grundade i en sammanhållen filosofi. De röd/gröna lokalpolitikerna menar också att det är viktigt att de idéburna inte är vinstdrivande och att allt överskott går tillbaka till verksamheten eller investeras i nya verksamheter.

Av de dryga tusentalet lokalpolitiker som fick enkäten svarade 32 procent.

Frågan som lokalpolitikerna svarade på var:

De idéburna aktörerna utgör i dag cirka 2 procent av välfärden, de privata företagen utgör cirka 15 procent medan de offentliga verksamheterna utgör cirka 83 procent.

(Dagens Samhälle nr 33/2017).

Om du fick önska, hur tycker du att detta borde se ut om tio år?

Genomsnittliga svar, procent	Samtliga svarande	Företrädare för röd/gröna (s+v+mp)	Företrädare för alliansen (m+l+c+kd)
Idéburna aktörer	19	18	20
Offentliga	61	73	45
Privata företag	21	9	35

Frågan om synen på hur välfärden ska utvecklas:

Vilken är din syn på hur den idéburna sektorn ska utvecklas? I vilken grad instämmer du i följande påståenden?

	Instämmer	Neutral	Instämmer inte
De idéburna är ett viktigt komplement till offentliga och privata välfärdsaktörer.	83%	15%	3%
Det viktigaste med idéburna välfärdsaktörer är att de är grundade i en sammanhållen filosofi.	57%	29%	13%
Det viktigaste med idéburna välfärdsaktörer är att de inte är vinstdrivande.	51%	26%	23%
De idéburna välfärdsaktörernas andel av välfärden borde vara mycket större.	45%	41%	14%
Idéburna välfärdsaktörer missgynnas ofta i upphandlingar.	33%	46%	21%
Det är ingen större skillnad mellan idéburna och offentliga välfärdsaktörer, ingendera har vinstsyfte.	18%	32%	49%
De offentliga aktörerna borde ta över båda de privata och de idéburnas plats i välfärden.	10%	16%	74%

Kontaktpersoner för frågor och intervjuer:

Ulrika Stuart Hamilton, generalsekreterare i Famna
ulrika.stuart@famna.org 070 555 74 76

Martin Ärnlov, ordförande för Famna och generalsekreterare för Röda Korset
martin.arnlov@redcross.se

Ingemar Olsson, kommunikationsansvarig Famna
ingemar.olsson@famna.org 070-585 57 67

Åsa Gunnarsson, K6 Konsulter
asa@k6konsulter.se 070 267 84 26

Fakta om undersökningen

- Undersökningen har genomförts av undersökningsföretaget Mistat AB på uppdrag av Famna
- Adresser hämtade från Bisnode AB med följande urval:
 - Alla landstingsråd (129 adresser – 52 svar)
 - Alla kommunalråd (625 adresser – 178 svar)
 - Alla ordföranden för följande kommunala nämnder:
 - Barn- & utbildningsnämnden (239 adresser – 43 svar)
 - Hälso- & sjukvårdsnämnden (7 adresser – 2 svar)
 - Omsorgsnämnden (66 adresser – 21 svar)
 - Socialnämnden (216 adresser – 48 svar)
 - Svar har kommit från
 - 189 kommuner (65 %)
 - 17 landsting/regioner (85 %)
- Antal utskickade enkäter (epost) – 1282
- Antal enkäter som nådde mottagare – 1089
- Antal svar – 347
(32% av mottagarna, 27 % av alla utskickade mejl)
- Undersökningen startades 28 februari och avslutades 26 mars 2018